

**Agustí
Ensesa
Bonet**
Escola de
Tastavins
del Gironès

El vi

L'Americano

Cava Brut Nature

Caves Mont-Ferrant ha presentat a la Fira de Girona un nou cava amb l'etiqueta L'Americano. És un Brut Nature amb 48 mesos d'estada a les caves de Blanes. Tots dos (el Brut Nature i el Brut Reserva) integren quatre varietals, cadascuna de les quals hi aporta unes característiques organolèptiques peculiars que es complementen: el xarel·lo i el chardonnay hi aporten fruits secs; el macabeu, herbes provençals;

i pell de poncem la parellada, amb notes marines molt atractives i aires de la Costa Brava. La personalitat del Brut Nature, sense dosatge, el fa un cava més seriós en contrast amb l'alegre i jovial Brut Reserva, en la fermentació del qual s'ha substituït la remolatxa habitual pel sucre de canya, a la manera dels grans mestres de la Champagne francesa. Temperatura de servei: entre 5° i 9°. Preu aproximat: 9,40 euros.

Fa un bon maridatge amb plats condimentats i guisats amb bolls de la terra, com fan el restaurant El Ventall de Blanes.

El celler elaborador: Caves Mont-Ferrant, situades a Blanes, són les pioneres dels escumosos a Catalunya. Van ser fundades pel blanenc Agustí Vilaret, emigrat a les Antilles per fer-hi fortuna. Quan va tornar a Blanes encetà l'aventura de fer un vi amb minúscules bombolletes que feien pessigolles a la llengua. El nom L'Americano homenatja el creador d'aquestes caves gironines, que perduren amb elaboracions de gran qualitat. Més informació: www.girovi.cat, www.valamericano.com i www.montferrant.com.

Col.leccionisme

El tren d'Olot

Actes i exposicions celebren el centenari de l'arribada a la ciutat

**Xavier
Romero**

RICARD POL

La capital de la Garrotxa viurà durant tot aquest mes de novembre un ampli programa d'actes i de mostres que recordaran l'arribada a Olot del tren procedent de Girona, ara fa cent anys. Tot aquest món relacionat amb la història, el col·leccionisme, el ferrocarril i les entitats locals en general, ha preparat amb molt afecte i enyorança alhora, l'homenatge que el tren més potent –amb un ample de via d'un metre, i una envergadura de 031 inicialment, i de 130 a les darreres màquines– dels «carrilets» gironins del segle passat prou que es mereix.

El dia 29 d'octubre, el diputat de CiU al Congrés i exalcalde d'Olot, Pere Macias, ja va presentar el llibre *Via ampla, ment estreta. Crònica de 150 anys d'aïllament ferroviari (1848-1998)*. Per altra banda, el dia 28 s'inaugurava a la sala d'exposicions de Can Trinchera la mostra *100 anys de l'arribada del tren a Olot*, juntament amb l'exhibició de la maqueta de l'estació de la ciutat i la de la locomotora 22 del tren –aquesta, ubicada al pati de les monges de la Residència del Tura–, i l'obertura de la 7ª Setmana del Tren a Catalunya, amb una interessant conferència oferta per Lluís Ubalde, sota el títol *La raó de ser dels ferrocarrils de via estreta. Singularitats dels carrilets de Catalunya*.

I encara més: Tot just ahir van arrencar una sèrie d'altres exhibicions com la que a la sala de Sant Ferriol mostra documents i fotografies del tren; a la plaça del Mercat i en horari d'obertura del centre, l'exposició anomenada *Cent anys de vida olotina*; a la galeria d'art Les Voltes, quadres i pintures d'aquest ferrocarril; a la sala d'exposicions del Centre Excursionista d'Olot, una altra sota el títol *Recordant el tren d'Olot*; al pati interior de l'hospital Sant Jaume, *Al·legoria del tren*; al restaurant La Quinta Justa i fins

al dia 14 d'aquest mes, adaptació del menú servit al Teatre Principal el mateix 14 de novembre de 1911 amb motiu de la inauguració; a més de la presentació del número 8 de la revista *Les Garrotxes*, que inclou el dossier *Els Trens*.

Per avui està anunciada una activitat familiar al pati de la Residència del Tura anomenada *Pinta el tren d'Olot i Joc de maniobres*. Per al proper dissabte, presentació del llibre infantil *1911*, i, l'endemà, una altra trobada familiar, *Circulació del tren tripulat*, i una fira de col·leccionistes de plaques de cava amb el tema d'honor del Tren d'Olot. Per al dia 14 està programada la conferència *El tren d'Olot, un petit tren europeu*, a càrrec de l'historiador Carles Salmeron, possiblement el major especialista d'aquesta branca dels ferrocarrils.

ELS ÚLTIMS ACTES

Amb una xerrada-col·loqui per al dia 19, titulada *A la recerca de la memòria del tren d'Olot*, que dirigiran Francesc Prat i Pere Salvatella; la presentació del documental sobre aquest tren, el dia 20 al Teatre Principal; i l'acte final de comiat del centenari, el diumenge dia 27, es tancarà tot aquest mes d'activitat garrotxina al voltant del seu mitjà de comunicació més recordat. El gruix de l'organització ve a càrrec de l'Associació Amics del Tren Olot-Girona, que amb la col·laboració de l'Institut de Cultura de la Ciutat fa temps que treballa en el projecte, i que ha aconseguit amb molt d'èxit mobilitzar un bon nombre d'entitats, personalitats diverses, aficionats i col·leccionistes.

El dia 15 de juliol de 1969, justament tres mesos després de que ho fes el de Sant Feliu de Guíxols, va ser clausurada definitivament l'activitat d'aquest tren entre Girona i Olot.

Gironins del segle XIX

Francesc d'Assís Galí Solà

Molts matins, si feia prou bo, tot esperant que els primers nois arribessin a l'acadèmia, li agradava deixar perdre la vista Passeig enllà. L'activitat i el brogit eren sensorials. La ciutat bullia, creixia, no s'aturava ni un sol instant. Des de Gràcia estant, on la gent semblava viure un xic al marge del que passava a Barcelona, hom tenia la sensació de contemplar el progrés des d'una talaia.

Francesc d'Assís Galí Solà va néixer a Camprodon a mitjans del segle XIX. De jove va ingressar a l'orde dels escolapis i a mesura que anava avançant en la seva formació religiosa també es dedicava als estudis de lletres. El 1870 es va desplaçar a Mataró, on va començar a donar classes de geografia i història al *Colegio de Cataluña-Vallde-mia*. Es tractava d'un prestigiós centre educatiu que havia entrat en funcionament el 1855 per iniciativa d'un grup d'escolapis. L'establiment, amb una clara intenció elitista, estava pensat per formar els fills de les classes benestants de la zona. Val a dir que la tasca docent de Galí Solà va anar molt més enllà de les seves classes en aquell centre, ja que a la mateixa capital del Maresme va fundar i dirigir una escola per a noies que s'acabaria fusionant amb una altra anomenada Sagrat Cor. A més, durant aquesta etapa a la costa barcelonina, també va tenir un paper destacat en activitats culturals organitzades per l'Ateneu de Mataró.

Durant la dècada de 1880 va canviar el Maresme per la capital de Catalunya. A Barcelona, juntament amb el també professor Antoni Raja, va fundar l'Acadèmia Balmes, situada al capdamunt del Passeig de Gràcia, a la zona que popularment es coneix com els Jardins de Gràcia. El 1899, aquest centre especialitzat en la preparació per superar el batxillerat va passar a mans de les Escoles Pies i s'acabaria convertint en l'embrió d'una escola del carrer Balmes construïda el 1928 i que actualment encara funciona.

Més enllà de la vessant educativa, aquest escolapi també va mostrar interès en la recerca històrica. Va ser membre de la Reial Acadèmia de la Història i, conjuntament amb el farmacèutic Josep Morer, va escriure i publicar *Historia de Camprodon*, amb l'objectiu de donar a conèixer el passat de la terra que l'havia vist néixer.

Francesc d'Assís Galí va morir a Barcelona el 1914.

**Xavier
Carmaniu
Mainadé**
Historiador
i periodista